

LUKAS

1:26-80

De aankondiging van Jezus' geboorte en de profetieën rond Maria en Johannes de Doper

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/lukas/1-26-80

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De aankondiging aan Maria	3 min	4
2	Lukas vertelt vanuit Maria's perspectief	2 min	6
3	Nazareth en de afkomst van Maria en Jozef	4 min	7
4	Maria als hoogbegenadigde	3 min	8
5	De Zoon van de Allerhoogste	2 min	10
6	Jezus op de troon van David	4 min	11
7	Paulus over de vervulde Davidsbelofte	2 min	13
8	Jesaja's profetie over het eeuwige Koninkrijk	3 min	14
9	De maagdelijke ontvangenis	2 min	16
10	Wanneer Jezus Gods Zoon wordt genoemd	4 min	18
11	Jezus als Gods tabernakel onder de mensen	3 min	19
12	Elizabet als teken en Maria's overgave	3 min	21
13	Maria bezoekt Elizabet	2 min	23
14	Johannes als ongeboren profeet	2 min	24

15	Waarom Maria naar Elizabet ging	3 min	25
16	Maria's profetische loflied	2 min	26
17	God als Maria's Zaligmaker	3 min	27
18	God verhoogt de nederigen	3 min	29
19	De vervulling van Gods belofte aan Abraham	2 min	30
20	Maria keert zwanger terug naar huis	2 min	31
21	De geboorte en naamgeving van Johannes	4 min	32
22	Johannes en Jezus als oud en nieuw verbond	4 min	34
23	Zacharias profeteert over de komende Messias	2 min	36
24	Verlossing van zonde en geestelijke vijanden	2 min	37
25	Johannes bereidt de weg van de Heere	2 min	38
26	De Messias als dageraad en bron van vrede	3 min	40
	Om verder te lezen		41

1

De aankondiging aan Maria

Nu keren we terug naar Lukas, hoofdstuk 1. We waren gebleven bij vers 25. In die eerste 25 verzen lazen we over de aankondiging aan Zacharias dat Johannes de Doper geboren zou worden. Het verhaal loopt niet door tot zijn geboorte, maar wordt daarvoor onderbroken. Het gaat slechts tot ongeveer vijf maanden nadat de zwangerschap was begonnen.

Nu richten we onze aandacht dus op een ander geografisch gebied. We weten niet precies waar Zacharias en Elisabeth woonden, maar ze woonden ergens in het bergland van Judea. Ze waren Levieten en zouden dus in een van de Levitische steden gewoond kunnen hebben. Sommige geleerden vermoeden dat ze misschien in Hebron woonden, een Levitische stad in Judea. Maar er waren nog andere van zulke steden. Niemand weet het dus zeker.

Maar nu, midden in Elisabeths zwangerschap, richten we onze aandacht op een ander geografisch gebied: Nazareth, in het noorden van het land, in Galilea. We bevonden ons dus in het zuidelijke deel van Israël, Judea, en nu kijken we naar de andere kant van het land, waar nog een stel woont dat een belangrijke rol zal spelen. Vers 26.

In de zesde maand werd de engel Gabriël door God gezonden naar een stad in Galilea, waarvan de naam Nazareth was, naar een maagd die ondertrouwd was met een man, van wie de naam Jozef was, uit het huis van David; en de naam van de maagd was Maria. En toen de engel bij haar binnengekomen was, zei hij: Wees gegroet, begenadigde. De Heere is met u. U bent gezegend onder de vrouwen. Toen zij hem zag, raakte zij in verwarring door zijn woorden, en zij vroeg zich af wat de betekenis van deze groet kon zijn. En de engel zei tegen haar: Wees niet bevreesd, Maria, want u hebt genade gevonden bij God. En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de Naam Jezus geven. Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven,

LUKAS 1:26-32

wat hetzelfde is als de Zoon van God.

en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen. Maria zei tegen de engel: Hoe zal dat mogelijk zijn, aangezien ik geen gemeenschap heb met een man?

LUKAS 1:33-34

En de engel antwoordde en zei tegen haar: De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen. Daarom ook zal het Heilige Dat uit u geboren zal worden, Gods Zoon genoemd worden. En zie, uw nicht Elizabet is eveneens zwanger van een zoon, in haar ouderdom. Dit is de zesde maand voor haar, die onvruchtbaar genoemd werd. Want geen ding zal bij God onmogelijk zijn. Maria zei: Zie, de dienaars van de Heere, laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord. En de engel ging van haar weg.

LUKAS 1:35-38

2

Lukas vertelt vanuit Maria's perspectief

Nu zien we dus dezelfde engel, maar ditmaal benadert hij de vrouw en niet de man. De vrouw is in dit geval nog niet getrouwd. Hoewel ze verloofd is en zal trouwen, is ze op dit moment nog ongehuwd. Daarom wordt de aankondiging aan haar gedaan en niet aan Jozef.

In het evangelie van Mattheüs komt er op het juiste moment natuurlijk ook een engel naar Jozef, maar dat gebeurt later. De engel kwam eerst bij Maria. Toen Jozef later ontdekte dat ze zwanger was, kwam er eveneens een engel naar hem toe. Dezelfde engel.

Ik wijs er nu op dat Lukas de geboorteverhalen helemaal vanuit Maria en haar familie vertelt. Elisabeth is haar familielid. De engel komt bij Maria. Dit is een verhaal dat kennelijk bij Maria vandaan kwam. Waarschijnlijk was zij Lukas' bron hiervoor. Mattheüs vertelt het verhaal daarentegen vanuit Jozefs kant. Jozefs geslachtsregister wordt gegeven. Jozef is degene die in Mattheüs hoofdstuk 1 bezoek krijgt van de engel. In hoofdstuk 2 verschijnt de engel nog een aantal keer aan Jozef.

Alleen Mattheüs en Lukas bevatten geboorteverhalen van Jezus. Markus en Johannes slaan deze gebeurtenissen helemaal over. Mattheüs vertelt ze vanuit het perspectief van de man, namelijk Jozef. Dat komt ongetwijfeld doordat Mattheüs voor Joden schreef. De Joden zouden belangstelling hebben voor de man. Hij is het hoofd van het gezin. Hij is degene die belangrijk is. Het geslachtsregister loopt via de man. Daarom zouden Jozefs ervaringen voor een Jood relevanter zijn. Lukas wil ons het verhaal vanuit Maria's kant vertellen. We hebben al over haar familielid gelezen en nu lezen we over haar.

3

Nazareth en de afkomst van Maria en Jozef

Er staat: in de zesde maand. Dit verwijst vrijwel zeker naar de zesde maand van Elisabeths zwangerschap. De laatste keer dat we erover lasen, waren het nog maar vijf maanden, want in vers 24 staat dat ze zich vijf maanden verborgen hield. Maar toen de vijf maanden voorbij waren, begon natuurlijk de zesde maand. Het verhaal brengt ons dus vijf maanden vooruit voordat Maria erin voorkomt. Aan het begin van de zesde maand komt zij in beeld.

Ze bevindt zich in een stad in Galilea die Nazareth heet. Dat Lukas zegt dat het een stad in Galilea is, kan wijzen op wat we al wisten: hij schrijft aan een heiden. Hij moet immers uitleggen dat Nazareth een stad in Galilea is. Een heiden die misschien in Rome of ergens anders woonde, zou de geografie niet kennen en niet weten waar Nazareth lag. Een Jood zou dat wel weten. Het is duidelijk niet aan Palestijnse Joden geschreven. Hun behoefde hij niet te vertellen dat Nazareth in Galilea lag.

Het gaat om een vrouw, een maagd die verloofd was met een man die Jozef heette en uit het huis van David kwam. Wie komt er uit het huis van David, Jozef of Maria? Ik geloof dat ze er allebei uit komen. Van Jozef weten we het, omdat Mattheüs Jozefs geslachtsregister geeft en hij duidelijk tot het huis van David behoort. We hebben geen enkele ondubbelzinnige geslachtslijn van Maria, maar in Lukas hoofdstuk 3 hebben we wel een geslachtslijn die volgens mij die van Maria is. Wanneer we bij hoofdstuk 3 komen, zal ik het hebben over de dubbelzinnigheid daarvan. Maar de geslachtslijn in Lukas hoofdstuk 3 gaat ook terug tot David, en volgens mij is het essentieel dat Maria

van David afstamde. Als Lukas ons niet de geslachtslijn van Maria geeft, doet niemand dat. En als we de geslachtslijn van Maria niet hebben, hebben we de bloedlijn van Jezus niet. De belofte die aan David werd gedaan, was dat het een zoon zou zijn die uit zijn lichaam voortkwam. Dus niet slechts iemand die geadopteerd was, zoals Jezus door Jozef in de familie werd opgenomen, maar iemand die lichamelijk voortkwam, het zaad van David. Als Maria niet net als Jozef van David afstamde, dan stamde Jezus niet van David af. Dat is een essentieel onderdeel van wat Hem ervoor in aanmerking brengt om de Messias te zijn.

Ik geloof dus dat Maria ook tot het huis van David behoort, hoewel niet duidelijk is dat dit naar haar verwijst. Het zou naar Jozef kunnen verwijzen, zoals het hier verwoord is: zij was verloofd met een man die Jozef heette, uit het huis van David. Hij behoorde tot het huis van David, maar zij waarschijnlijk ook, en dat zullen we later zien.

Dit staat in contrast met het echtpaar over wie we eerder lazen, Zacharias en Elizabet, van wie nadrukkelijk wordt gezegd dat ze allebei van Aäron afstamden. Zelfs Elizabet behoorde tot de dochters van Aäron. Zij waren Levieten. Maria en Jozef behoorden tot de stam Juda. Ze behoorden niet tot de stam Levi. Ze stamden af van David en behoorden daarom tot Juda. Toch bestond er een of andere familieband tussen die twee. Ze behoorden tot verschillende stammen, maar ergens onder hun voorouders was iemand uit de stam Juda kennelijk getrouwd met iemand uit de stam Levi. Dat was helemaal niet ondenkbaar. Ik weet zeker dat het destijds heel vaak gebeurde.

Hoewel we dus niet weten hoeveel generaties eerder dit was, was het waarschijnlijk niet heel veel eerder. Elizabet stond immers nog steeds bekend als iemand die in een bepaald opzicht familie van Maria was, waarschijnlijk vrij verre familie. Het is zelfs mogelijk dat Maria nog niet over de zwangerschap van Elizabet had gehoord. Misschien hadden ze vóór die tijd niet zo'n nauw contact.

4

Maria als hoogbegenadigde

De engel komt en noemt Maria in vers 28 de hoogbegenadigde. Dit zou vertaald kunnen worden als ‘vol van genade’, en daarom hebben de rooms-katholieken hun uitspraak: ‘Wees gegroet, Maria, vol van genade.’ Maar het betekent niet dat zij een uitzonderlijke vrouw is in de zin dat ze volmaakt is, of vol genade zoals God vol genade is, zoals Jezus vol genade en waarheid is. Ze is vol van Gods gunst. Dat wil zeggen: God begunstigde haar in hoge mate. Het woord genade, *charis* in het Grieks, betekent gunst.

Ze is dus hoogbegenadigd omdat bijna ieder Joods meisje graag de moeder van de Messias zou zijn geworden. De Messias was het verlangen van Hebreeuwse vrouwen: Zijn moeder te zijn, omdat Hij de Zaligmaker zou zijn. Een vrouw zou blij zijn een zoon te hebben die de hogepriester of een ander belangrijk persoon was, maar het grootste voorrecht zou zijn de moeder van de Messias te zijn. Hier krijgt zij dus te horen dat zij degene is die hoogbegenadigd is, gezegend onder de vrouwen.

Aanvankelijk wist ze niet goed wat ze ervan moest denken. Misschien wist ze in het begin niet eens dat het een engel was. Wanneer engelen verschijnen, zien ze eruit als mensen, als mannen. Ze vond het dus misschien vreemd dat er ineens een man verscheen. Waar ze was, weten we niet. Was ze bij de put water aan het halen? Was ze in haar slaapkamer? Was ze ergens waar ze niet verwachtte dat er een man zou verschijnen? We weten het niet. We weten alleen dat ze verontrust was en niet wist wat ze van de aankondiging moest denken.

Ze kreeg daarom verdere informatie en ook geruststelling. Hij zei:

Wees niet bang. Dat is, zoals ik al zei, wat engelen altijd zeggen. Hij zei:

God is je goedgezind. Luister, je zult zwanger worden en een zoon krijgen, en je moet Hem Jezus noemen.

We weten dat de naam Jezus in het Hebreeuws Yeshua is, en die komt van twee woorden die 'Jahweh is behoud' betekenen. Wanneer Jozef in Mattheüs hoofdstuk 1 te horen krijgt dat de naam van het Kind Yeshua, of Jezus, zal zijn, zegt de engel:

en zij zal een Zoon baren, en u zult Hem de naam Jezus geven, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.

MATTHEÛS 1:21

De betekenis van de naam is dus: 'Yeshua is behoud.' In wezen betekent die naam 'Zaligmaker', omdat Hij hen zal behouden. De engel doet die uitspraak over de naam hier niet. Hij zegt eenvoudigweg:

En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de Naam Jezus geven.

LUKAS 1:31

Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven,

LUKAS 1:32

5

De Zoon van de Allerhoogste

Dat is interessant, want Lukas neemt heel vaak hebraïsmen over en parafraseert die, omdat hij voor een heiden schrijft. Maar 'de Allerhoogste' is beslist een hebraïsme. Het is een verhullende benaming voor God. De Joden gebruikten verscheidene verhullende benamingen in plaats van het woord God, omdat ze er nauwlettend voor waakten oneerbiedig om te gaan met de Naam van God. Ze wilden die niet te vaak gebruiken. Ze wilden die niet afzwakken. Daarom hadden ze een aantal woorden die ze in plaats van het woord God gebruikten, en 'the Highest' was er daar één van.

Wanneer er dus ‘de Zoon van de Allerhoogste’ staat, betekent dat de Zoon van God. Maar het is duidelijk een hebraïsme, dat Lukas niet verandert. In hoofdstuk 1 en 2 van Lukas staan veel Hebreeuwse elementen, meer dan in de rest van het boek. Sommigen denken dat dit komt doordat hij dit materiaal ontleende aan een bron die duidelijk door en door Joods was, waarschijnlijk Maria zelf. Waarschijnlijk heeft hij zelfs precies de woorden bewaard die de engel tegen haar sprak. Zelfs wanneer hij tegen een Hebreeuws meisje spreekt, gebruikt hij het Hebreeuwse eufemisme ‘de Allerhoogste’ in plaats van God, en Lukas handhaaft dat. Hij bewaart in deze twee hoofdstukken heel sterk de Joodse sfeer. Wanneer we in deze hoofdstukken Zacharias zien profeteren en Maria zien profeteren, is dat heel Joods. Het gaat er allemaal over hoe God Zijn volk Israël heeft bezocht en de beloften heeft vervuld die Hij aan Abraham heeft gedaan, en dat soort dingen. Deze geboorteverhalen hebben een heel Joodse sfeer, zelfs bij Lukas. Dit is zelf een hebraïsme, een Joodse zegswijze. De Zoon van de Allerhoogste zou eenvoudigweg de Zoon van God betekenen.

6

Jezus op de troon van David

Dat is wat de Messias volgens de verwachting zou komen doen en zijn. Hij zou een afstammeling van David zijn die in Davids plaats zou regeren. Over de vervulling hiervan bestaat verschil van mening onder christenen. Er zijn aanhangers van de bedelingenleer en christenen die de bedelingenleer niet aanhangen. De eersten, de aanhangers van de bedelingenleer, geloven dat de troon van David op dit moment onbezet is. Maar wanneer Jezus terugkomt, zal de troon van David tijdens de regering in het duizendjarig rijk worden opgericht, en dan zal Jezus op de troon van David zitten. Ze zeggen zelfs dat Jezus, omdat Hij bij Zijn eerste komst nooit op de troon van David heeft gezeten, moet terugkomen en in het duizendjarig rijk op de troon van David moet zitten. De voorzegging luidt immers dat Hij dat zou doen. De apostelen begrepen en predikten echter dat Jezus nu op de troon van David zit, en dat deze troon aan de rechterhand van God staat. Het is duidelijk niet dezelfde stoel waarop David zat, maar dat is niet van belang. De troon van David betekent niet dezelfde stoel waarop hij zat. Zelfs Salomo, die duidelijk op de troon van David zat, zat niet op dezelfde stoel. Hij maakte een nieuwe stoel. Salomo maakte zijn eigen troon, rijker

versierd dan die van David, en ging daarop zitten. Maar hij regeerde op de troon van David. We zouden kunnen zeggen dat de huidige vorst van Groot-Brittannië op de troon van koning Richard zit, of van iemand anders uit het verleden. Het is dezelfde regering. Zij zitten als heerser op de plaats waar vroegere koningen zaten. Op zijn troon zitten betekent niet dat het letterlijk dezelfde stoel is. Zoals David in zijn tijd regeerde over het Koninkrijk van God, dat toen het volk Israël was, zo regeert Christus nu aan de rechterhand van God over het Koninkrijk van God.

Als je Handelingen bekijkt, dat Lukas ook heeft geschreven, kunnen we precies zien hoe Paulus en Petrus, en dus Lukas, begrepen dat deze beloften werden vervuld. Als je Handelingen 2 bekijkt, staat er in vers 30 — Petrus is aan het prediken — over David als profeet:

Aangezien hij een profeet was en wist dat God hem met een eed gezworen had dat Hij uit de vrucht van zijn lichaam, voor zover het zijn vlees betrof, de Christus zou doen opstaan om Hem op zijn troon te zetten,

HANDELINGEN 2:30

en:

en hij wist dat God hem onder ede had beloofd dat Hij uit zijn eigen nageslacht, als mens, de Messias zou voortbrengen om op zijn troon te zitten.

In vers 32 staat:

Deze Jezus heeft God doen opstaan, waarvan wij allen getuigen zijn.

HANDELINGEN 2:32

Dat wil zeggen: David zei dat God Zijn Zoon zou opwekken om op de troon te zitten, en Jezus is juist met dat doel opgewekt. Vervolgens zegt hij in vers 33:

Hij dan, Die door de rechter hand van God verhoogd is en de belofte van de Heilige Geest ontvangen heeft van de Vader, heeft dit uitgestort wat u nu ziet en hoort.

HANDELINGEN 2:33

David is dus niet zelf opgevaren naar de hemelen. Hij gaat verder met het citeren van enkele andere verzen. Vervolgens zegt hij in vers 36:

Laat dan heel het huis van Israël zeker weten dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk deze Jezus, Die u gekruisigd hebt.

HANDELINGEN 2:36

Hij heeft Hem op de troon geplaatst, overeenkomstig Davids verwachting dat zijn nakomeling zou opstaan om op zijn troon te zitten. God heeft Hem opgewekt en Hem tot Heere gemaakt. Hij heeft Hem tot Heerser gemaakt. Hij heeft Hem tot Messias gemaakt, precies zoals Hij aan David beloofde. Het is heel duidelijk dat Petrus in Handelingen, en dus Lukas die het opschreef, de hemelvaart van Jezus en Zijn troonsbestijging aan de rechterhand van God zag als de vervulling van de beloften aan David.

7

Paulus over de vervulde Davidsbelofte

Als het daar niet volkomen duidelijk is, hoewel ik denk dat het dat wel is, kijk dan naar Handelingen 13. Daar vind je de eerste opgetekende preek van Paulus. Handelingen 2 bevatte de eerste opgetekende preek van Petrus, en nu hebben we in hoofdstuk 13 de eerste opgetekende preek van Paulus. In die tamelijk lange preek staat in vers 30 het volgende over Christus:

Maar God heeft Hem uit de doden opgewekt; en Hij is gedurende vele dagen verschenen aan hen die met Hem opgegaan waren van Galilea naar Jeruzalem en die nu Zijn getuigen zijn bij het volk. En wij verkondigen u de belofte die aan de vaderen gedaan is, namelijk dat God die vervuld heeft aan ons, hun kinderen, door Jezus te verwekken, zoals ook in de tweede psalm geschreven staat: U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt.

HANDELINGEN 13:30-33

Die belofte moet niet nog vervuld worden. De belofte die God aan de vaderen deed, is vervuld.

Hij citeert Psalm 2:7 en zegt dat dit over de opstanding van Jezus gaat. Door Jezus uit de dood op te wekken, heeft God Hem aangesteld als Zijn regerende Zoon op Zijn troon. Dan vers 34:

En dat Hij Hem uit de doden heeft doen opstaan om niet meer tot ontbinding terug te keren, heeft Hij zó gezegd: Ik zal u de weldaden van David geven, die betrouwbaar zijn;

HANDELINGEN 13:34

de betrouwbare barmhartigheden van David. Dit is een citaat uit Jesaja 55:3. De betrouwbare barmhartigheden van David verwijzen naar die vaste beloften die God aan David deed, en in het bijzonder dat Hij de Messias zou opwekken om op zijn troon te zitten. Dat is wat de Israëlieten herkenden als de gegarandeerde barmhartige beloften die God aan David deed: hoewel David zou sterven, zou zijn zoon voor eeuwig regeren, zijn nakomeling, de Messias. Dat zijn de vaste barmhartigheden van David. Paulus zegt dat God, doordat Hij Hem uit de doden heeft opgewekt, deze belofte heeft vervuld: dat God Hem de vaste barmhartigheden van David zou geven. Wat Paulus en Petrus heel duidelijk zeggen, is dat de beloften die God aan David deed — dat een zoon van hem op zijn troon zou zitten — vervuld zijn in de opstanding en natuurlijk in de daaropvolgende hemelvaart van Christus en Zijn troonsbestijging aan de rechterhand van God.

8

Jesaja's profetie over het eeuwige Koninkrijk

De engel zegt:

Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven,

LUKAS 1:32

Hij heeft het niet over duizenden jaren na de tijd van Maria. Dit is iets wat zou gebeuren als gevolg van Jezus' geboorte en Zijn eerste komst.

en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen.

LUKAS 1:33

Deze woorden in vers 32 en 33 zijn bewust bijna woordelijk een echo van enkele woorden van de profeet Jesaja over de Messias. In Jesaja hoofdstuk 9, dat een heel bekende profetie over de Messias is, of in elk geval zou moeten zijn, staat in Jesaja

hoofdstuk 9, vers 6 en 7:

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst. Aan de uitbreiding van deze heerschappij en aan de vrede zal geen einde komen op de troon van David en over zijn koninkrijk, om het te grondvesten en het te ondersteunen door recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen.

JESAJA 9:5-6

Daar staat dat Hij over het huis van Jakob zal heersen, precies zoals de engel zei.

Er staat:

Aan de uitbreiding van deze heerschappij en aan de vrede zal geen einde komen op de troon van David en over zijn koninkrijk, om het te grondvesten en het te ondersteunen door recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen.

JESAJA 9:6

dat wil zeggen: van Zijn Koninkrijk. Zo zei ook de engel:

en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen.

LUKAS 1:33

Er staat verder dat Hij op de troon van David en over Zijn Koninkrijk zou zitten, om het van die tijd af en tot in eeuwigheid met recht en gerechtigheid te ordenen en te grondvesten. Dat maakt ook deel uit van de aankondiging van de engel. Hij zou op de

troon van David zitten, over Zijn Koninkrijk, om het van die tijd af en tot in eeuwigheid met oordeel en gerechtigheid te ordenen en te grondvesten. Vanaf welke tijd? Vanaf Zijn geboorte. Dit is een profetie over de geboorte van Jezus, niet over de wederkomst van Jezus.

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst.

JESAJA 9:5

Dat is Zijn geboorte. Dat is niet de wederkomst. Het geven van de troon van David aan Jezus vindt niet plaats bij Zijn wederkomst. Die is Hem al gegeven als gevolg van Zijn eerste komst, Zijn geboorte. In de aankondiging van de engel aan Maria klinkt deze profetie van Jesaja door — evenals die van veel andere profeten, maar in het bijzonder de bewoording van Jesaja 9:6 en 7. Dan staat er in vers 34:

9

De maagdelijke ontvangenis

Maria zei tegen de engel: Hoe zal dat mogelijk zijn, aangezien ik geen gemeenschap heb met een man?

LUKAS 1:34

Dit is een heel redelijke vraag. Ze zal een baby krijgen, maar ze is nog niet getrouwd. Sterker nog, de baby zal de Zoon van God zijn. Dat zou haar reden kunnen geven om zich af te vragen: „Deze man met wie ik verloofd ben, is God niet. Dus misschien wordt hij niet de vader. Wie wordt dan de vader, als de baby Gods Zoon zal zijn? Als Hij als zoon van Jozef geboren wordt, noemen ze Hem de zoon van Jozef, niet de Zoon van God.” Ze vraagt zich dus af: „Wat betekent dit allemaal?” Het is nogal merkwaardig, en ze krijgt antwoord.

Het volgende vers, vers 35, vertelt haar hoe dit zal gebeuren, hoe dit mogelijk kan zijn:

En de engel antwoordde en zei tegen haar: De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen. Daarom ook zal het Heilige Dat uit u geboren zal worden, Gods Zoon genoemd worden.

LUKAS 1:35

Dat is opnieuw een verwijzing naar God, de kracht van God.

Zo zal het gebeuren. Je vraagt je af hoe je, zonder een man te kennen, zonder seks met een man te hebben, de moeder van een baby kunt worden, en hoe die baby de Zoon van God kan zijn. Hij zegt dat Hij op deze manier de Zoon van God is: omdat de Geest van God en de kracht van God over je komen en je overschaduwen. Dit zal leiden tot de ontvangenis die ik zojuist heb beschreven. Daarom, zegt hij, zal Hij de Zoon van God worden genoemd.

Vooraf die laatste zin lijkt te zeggen dat Jezus de Zoon van God wordt genoemd omdat Hij in de baarmoeder van Zijn moeder verwekt werd, niet door een man maar door God. Het was het werk van God. God is Zijn Vader. Er staat niet dat Hij daarvoor, van eeuwigheid af, al de Zoon van God werd genoemd. Van eeuwigheid af was Jezus het Woord. Wanneer de Bijbel over Jezus spreekt in de tijd vóór Zijn menswording, wordt Hij God genoemd en wordt Hij het Woord genoemd. Maar wanneer Hij op aarde geboren wordt zonder menselijke vader, en alleen God Zijn Vader is, wordt Hij vanaf dat moment de Zoon van God genoemd.

10

Wanneer Jezus Gods Zoon wordt genoemd

Wat ik zojuist heb gezegd, wordt niet als strikt orthodox beschouwd, want de orthodoxe theologie leert dat Jezus de eeuwige Zoon is, dat Hij van alle eeuwigheid de Zoon van God was. Dat kan zo zijn, maar de Bijbel vertelt ons dat niet. Opnieuw: dat is wat de theologen ons vertellen. Het kan juist zijn. Ik kan niet beweren dat Jezus niet

de Zoon van God was voordat Hij naar de aarde kwam. Maar de bewoording van deze aankondiging van de engel klinkt alsof de reden waarom Hij de Zoon van God wordt genoemd, niet is dat Hij die titel al van alle eeuwigheid heeft, maar dat Hij op deze manier geboren zou worden, zonder menselijke vader.

„Hoe zal ik zwanger worden?” Wel, God zal ervoor zorgen dat het gebeurt. Daarom zal je kind de Zoon van God worden genoemd. Ik heb daar niet veel tegen in te brengen. Ik kan alleen zeggen dat de bewoording mij zo in de oren klinkt. Er zijn geen passages in de Bijbel waarin Jezus wordt beschreven als de Zoon van God vóór Zijn menswording, met uitzondering van profetieën over de Messias die betrekking hebben op de tijd na Zijn menswording. We zagen bijvoorbeeld zojuist Jesaja 9:6:

Er is voor ons een kind geboren, ons is een Zoon gegeven.

Wanneer het Kind geboren wordt, is Hij een Zoon, toch? Hij wordt ons gegeven als de Zoon van God. Zo zegt ook Psalm 2:7, die door Paulus werd aangehaald:

Ik zal het besluit bekendmaken: De HEERE heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon, Ik heb U heden verwekt.

PSALMEN 2:7

Dat verwijst niet naar de eeuwigheid vóór de tijd. Het verwijst naar de opstanding. Paulus zei dat. Toen Hij Hem uit de doden opwekte, zei Hij in de Psalm:

Jij bent Mijn Zoon, vandaag heb Ik je verwekt.

Het gaat niet over de eeuwigheid vóór de tijd. Het gebeurt op een bepaalde dag, de dag van de opstanding. Jezus werd uit de doden geboren. Hij is de Eerstgeborene uit de doden, zegt de Bijbel, de Eerstverwekte uit de doden. Jezus noemt Zichzelf zo in Openbaring 1:5, en Paulus noemt Hem zo in Kolossenzen 1:18: de Eerstgeborene uit de doden. Jezus werd dus bij Zijn opstanding uit de doden geboren. Hij werd uit de moederschoot geboren bij Zijn ontvanging en Zijn menswording. In die betekenissen verwijst het Oude Testament naar Hem als de Zoon van God. Het Oude Testament verwijst niet naar Hem als de Zoon van God vóór Zijn menswording.

Ik zou niemand ooit verbieden te geloven dat Jezus eeuwig de Zoon van God was. Ik zou alleen zeggen dat de Schrift je daar geen enkele ondersteuning voor geeft. Het is echter een zeer orthodox standpunt. Sterker nog, wat ik zojuist heb gezegd — dat het erop lijkt dat Hij de Zoon van God wordt genoemd vanwege de wijze waarop Hij ontvangen werd — is de geschiedenis ingegaan als ketterij. Ik weet niet precies waarom, maar heel veel dingen werden als ketterij bestempeld. Zelfs het protestantisme wordt per slot van rekening door rooms-katholieken ketterij genoemd. Sommige mensen noemen zelfs mij een ketter. Kun je je dat voorstellen? Iemand die zo mainstream is als ik.

Hoe dan ook, het punt is dat de woorden van de engel klinken alsof hij zegt: ‘Je noemt Hem de Zoon van God omdat Hij zonder menselijke vader geboren werd. God heeft het gedaan.’ De woorden:

En de engel antwoordde en zei tegen haar: De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen. Daarom ook zal het Heilige Dat uit u geboren zal worden, Gods Zoon genoemd worden.

LUKAS 1:35

11

Jezus als Gods tabernakel onder de mensen

doen denken aan de tabernakel. De wolk overschaduwde de tabernakel in de tijd van Mozes. Trouwens, eerlijkheidshalve zal ik iets zeggen wat ingaat tegen het punt dat ik op het punt sta te maken: het Griekse woord voor ‘overschaduwen’ hier is niet hetzelfde Griekse woord dat in de Septuaginta wordt gebruikt wanneer die spreekt over de wolk van heerlijkheid die de tabernakel overschaduwde. Beide woorden betekenen ‘overschaduwen’, maar er wordt een ander Grieks woord gebruikt. Het zou mooi zijn als het hetzelfde woord was. Dat zou het punt dat ik hier probeer te maken echt versterken.

Johannes vertelt ons in het eerste hoofdstuk van het Evangelie van Johannes, in vers 14:

En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader), vol van genade en waarheid.

JOHANNES 1:14

Het Griekse woord dat Johannes gebruikt, betekent letterlijk dat Hij Zijn tent opsloeg: Hij tabernakelde onder ons. Het Woord was natuurlijk God, maar Hij woonde in een menselijk lichaam als in een tabernakel. Wanneer God, of de engel, zegt: 'Maria, je lichaam zal overschaduwd worden, en als gevolg daarvan zal de Messias komen', dan nodigt dat bijna uit tot de vergelijking met de tabernakel. Daar kwam de wolk van heerlijkheid, de Sjechinaheerlijkheid, die de tabernakel overschaduwde, en daar ontmoette God de mens. God woonde dus als in een tabernakel in het Kind in Maria's schoot. Dit woord 'overschaduwden' doet mij denken aan die beeldspraak van de tabernakel.

Het idee is dat Jezus op aarde de heerlijkheid van God was, de Sjechinaheerlijkheid van God, die in een menselijk lichaam woonde als in een tabernakel, net zoals God onder Israël tabernakelde in een tent. Hoewel God overal is, was Zijn geopenbaarde aanwezigheid alleen daar. Hij is overal in het heelal, maar Hij openbaarde Zich bij de tabernakel in de Sjechinaheerlijkheid. Toen Jezus op aarde was, was de Vader natuurlijk overal. Jezus zei:

U hebt gehoord dat Ik tegen u gezegd heb: Ik ga heen maar kom weer naar u toe. Als u Mij liefhad, zou u zich verblijden, omdat Ik gezegd heb: Ik ga heen naar de Vader; want Mijn Vader is meer dan Ik.

JOHANNES 14:28

Maar Hij werd precies daar geopenbaard, in die ene tabernakel, het lichaam van Jezus. Hij maakte Zichzelf bekend en openbaarde Zich. Paulus zegt dat zelfs in 1 Timotheüs, hoofdstuk 3. De spreker noemt vers 15, maar bedoelt vers 16:

En buiten alle twijfel, groot is het geheimenis van de godsvrucht:
God is geopenbaard in het vlees.

1 TIMOTHEÛS 3:16

De geopenbaarde aanwezigheid van God was in het vlees van Christus, zoals Hij vroeger in de tabernakel was. Vers 36 zegt:

12

Elizabet als teken en Maria's overgave

En zie, uw nicht Elizabet is eveneens zwanger van een zoon, in haar ouderdom. Dit is de zesde maand voor haar, die onvruchtbaar genoemd werd.

LUKAS 1:36

Natuurlijk zegt hij: 'Dit is ongelooflijk. Ik besef dat dit nog nooit eerder is gebeurd. Nog nooit heeft een maagd een kind ontvangen en gekregen. Ik zeg je dat het gaat gebeuren, en ik besef dat dit zonder precedent is.' Anders dan bij Zacharias en Elizabeth, die als oude mensen een kind kregen, was dit nog nooit eerder gebeurd, want in het Oude Testament waren er gevallen zoals Abram en Sara. Maar nooit eerder had een maagd een kind gekregen. 'Het meest vergelijkbare voorbeeld dat ik je kan geven, is dat je familielid Elizabeth onlangs zwanger is geworden. Ze was onvruchtbaar en ze is te oud. Het is een wonder. God heeft hier laten zien dat niets onmogelijk is, en...' Wat ik je vertel dat met jou zal gebeuren, is dus niet méér onmogelijk dan wat er met Elizabeth is gebeurd. Dit is bedoeld om haar te bemoedigen dat er op dit moment vreemde dingen gaande zijn in Israël. God doet iets nieuws. Hij heeft in het geval van Elizabeth al iets heel wonderbaarlijks gedaan. Jij bent de volgende met wie Hij iets wonderbaarlijks gaat doen.

Toen zei Maria:

Maria zei: Zie, de dienaress van de Heere, laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord. En de engel ging van haar weg.

LUKAS 1:38

En de engel ging bij haar weg. Natuurlijk zou ze het voorrecht hebben een Kind te krijgen dat de Messias zou zijn. Maar de omstandigheden zouden voor haar nogal moeilijk zijn. Zij weet dat ze niet met mannen heeft gerommeld, maar andere mensen zouden dat niet met zekerheid weten. Er zouden zelfs maar heel weinig mensen zijn die haar zouden geloven als ze tegen hen zei: 'Deze baby is van God. Ik heb geen gemeenschap gehad met een man.' Wie zou dat geloven? Zelfs Jozef, met wie ze verloofd was, zou daar moeite mee hebben. Maar ze beseftte ongetwijfeld dat ze, doordat deze profetie in haar vervuld werd, het risico liep verkeerd begrepen en verstoten te worden, dat haar verloving misschien verbroken zou worden en zelfs dat ze wegens overspel gestenigd zou worden. Maar dat vond ze goed als dat noodzakelijk was — wat God maar wilde.

Het belangrijkste hier is niet dat zij al die moeilijkheden wilde. Maar ze sloeg geen acht op die moeilijkheden en wilde de wil van God. Ze was een dienaress van de Heere.

Het woord 'dienaress' betekent zoiets als een slavin. 'Ik ben Gods slavin. Wat Hij ook wil, denk ik, dat is wat er zal moeten gebeuren. Dat is prima. Prima wat mij betreft.' En dat is eenvoudigweg de houding van een christen tegenover alles, tegenover elke moeilijkheid die God misschien verkiest. Wie ben ik om bezwaar te maken? Ik ben hier een slaaf. Ik heb een meester. Mijn meester is mijn eigenaar. Dus:

Hier ben ik, de dienaress van de Heer. Laat het met mij gebeuren zoals u hebt gezegd.

'Ik aanvaard het.' En zo ging de engel bij haar weg.

Nu vers 39:

13

Maria bezoekt Elizabet

In die dagen stond Maria op en reisde haastig naar het bergland, naar een stad van Juda,

LUKAS 1:39

Dit is natuurlijk de plaats waar Elizabeth woonde. Waarom ze Elizabeth ging bezoeken, wordt ons niet verteld. Maar we kunnen ernaar raden, en daar zullen we zo meteen iets over zeggen. Ze verlaat Nazareth en gaat naar het bergland van Juda:

en zij kwam in het huis van Zacharias en groette Elizabet. En toen Elizabet de groet van Maria hoorde, gebeurde het dat het kindje opsprong in haar buik; en Elizabet werd vervuld met de Heilige Geest, en zij riep met luide stem en zei: Gezegend ben je onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van je buik. En waaraan heb ik dit te danken dat de moeder van mijn Heere naar mij toe komt? Want zie, toen het geluid van je groet in mijn oren klonk, sprong het kindje van vreugde op in mijn buik. En zalig is zij die geloofd heeft, want wat haar van de kant van de Heere gezegd is, zal volbracht worden.

LUKAS 1:40-45

Merk op dat Elizabeth verklaart te weten wat er tegen Maria gezegd was. Ze weet zelfs onmiddellijk dat Maria de Messias draagt. We lezen nergens dat dit ooit aan Elizabeth verteld is. Maria had het haar zelfs nog niet verteld. Maria kwam gewoon het huis binnen en zei: 'Hé, hoe gaat het met je?' Ze begroette haar. En Elizabeth wist blijkbaar door goddelijke openbaring: 'Oké, ze is zwanger. De Messias is haar baby. De Heere heeft haar hierover dingen verteld.' Vermoedelijk had Elizabeth hierover geen informatie gekregen, maar door goddelijke inspiratie wist ze het gewoon.

14

Johannes als ongeboren profeet

Ons wordt verteld dat ze vervuld was met de Heilige Geest, wat in de Bijbel gewoonlijk gepaard ging met profetie of iets anders. Blijkbaar wist zij dus door goddelijke inspiratie, profetisch, deze dingen die ze over Maria zei. De baby Johannes sprong op in de schoot van Elizabeth. Hij was zes maanden oud in de moederschoot. We hebben reden om te geloven dat hij op dat moment vervuld werd met de Geest, vanwege wat de engel eerder tegen Zacharias had gezegd. Er wordt ons ook verteld dat hij opsprong van vreugde. Dit vertelt ons iets over de status van een foetus, wat in onze tijd omstreden is.

Dit is het begin van het derde trimester. Dit kind kende vreugde. Opnieuw moet Elizabeth dat door openbaring geweten hebben, maar ze geeft heel wat informatie die ze wel door openbaring geweten moest hebben. Ze zei: 'Mijn baby sprong zojuist op van vreugde.' Als hij vanaf de moederschoot vervuld is met de Geest, en hij vreugde kent en van vreugde opspringt, dan is hij overduidelijk een persoon. Hij is geen klompje weefsel. Hij is in feite al een profeet. Hij is al vervuld met de Geest. Het vertelt ons beslist iets over de status van een ongeboren baby, ten minste in dit stadium.

Ze zouden kunnen zeggen: 'Nou, het was niet in het eerste trimester.' We weten inderdaad dat het niet in het eerste trimester was. Maar de Bijbel geeft ons geen eerder afkappunt. Met zes maanden is hij beslist duidelijk een profeet van God, die al vervuld is met de Geest. Was hij dat met vijf maanden, vier maanden, drie maanden? Ons wordt niet verteld waar een afkappunt zou liggen. Het zou zeer onveilig zijn om aan te nemen dat hij op enig moment tijdens de zwangerschap door God niet als Johannes de Doper werd beschouwd. Hij was vanaf de conceptie overduidelijk een mens. Tot welke andere soort zou hij behoren? Als hij niet leeft, waarom groeit hij dan? Als hij geen mens is, waarom heeft hij dan menselijk DNA? Tot welke soort behoort hij dan? Hij is een levend mens in de moederschoot, en dat geldt ook voor iedere baby die verwekt is.

15

Waarom Maria naar Elizabet ging

Elizabeth zegt iets wat heel bemoedigend is. Waarom ging Maria eigenlijk naar Elizabeth? Je zou kunnen denken dat Maria vertrok om schaamte te vermijden. Maar ze vertrok in feite voordat haar zwangerschap zichtbaar was, en ze keerde juist naar huis terug toen ze drie maanden zwanger was. Haar zwangerschap begon toen zichtbaar te worden. Ze wachtte tot Johannes de Doper geboren werd, wat zou betekenen dat Maria drie maanden zwanger was. Toen Johannes geboren was, ging ze terug naar huis. Ze vertrok dus toen haar zwangerschap zichtbaar begon te worden. Ze vertrok niet om haar zwangerschap te verbergen. Ze keerde terug toen haar zwangerschap duidelijk zichtbaar zou worden. Ze had die zonder moeite drie maanden verborgen kunnen houden. Ze moet daarheen zijn gegaan omdat ze dacht: 'Ik begrijp niet alles wat er gaande is, maar ik ken iemand die meer weet dan ik. Ik ken iemand die zich in mijn situatie kan verplaatsen. Ik ken iemand die ook wonderbaarlijke dingen meemaakt, en dat is mijn tante Elizabeth, of mijn nicht, of wat ze dan ook van mij was.' Ze wilde dus naar haar toe om verbondenheid te ervaren. Hier zijn twee vrouwen die allebei boodschappen van engelen ontvangen en bij wie God bovennatuurlijke dingen doet. Wanneer je een ongewone ervaring met God hebt die anders is dan de ervaringen van de mensen in je gemeente, en je iemand anders vindt die iets soortgelijks heeft meegemaakt, verlang je naar gemeenschap met iemand die misschien kan begrijpen wat je doormaakt. Zo zal het voor haar zijn geweest.

Maar er was nog meer. Omdat Elizabeth van de situatie wist en Maria met haar kon praten, kon Elizabeth het in de familie voor haar opnemen. Stel tenslotte dat Maria gewoon thuis in Nazareth was gebleven en tegen haar familie had gezegd toen haar zwangerschap zichtbaar begon te worden: "Het komt van God. Jozef en ik zijn niet bij elkaar geweest. Ik ben niet met een man geweest. Dit is een wonder." Waarom zouden ze dat geloven? Maar als Elizabeth aan haar kant stond — een familielid dat met haar familieleden sprak, en een vrouw bij wie eveneens iets bovennatuurlijks en niet heel anders aan de hand was — dan zou het onmiskenbaar zijn, want iedereen wist ervan. De mensen wisten misschien niet of Maria maagd was, maar ze wisten wel dat Elizabeth oud was. Het wonder bij Elizabeth was onbetwistbaar.

Elizabeth had iets soortgelijks meegemaakt en kon het voor Maria opnemen tegenover de familie en zeggen: “Dit is echt. Dit staat vast. Dezelfde engel die bij mijn man kwam, is bij haar gekomen.” Dat was iets wat Maria heel goed nodig kon hebben zodra haar zwangerschap zichtbaar begon te worden. Ze gaat dus naar Elizabeth toe en brengt de eerste drie maanden van haar eigen zwangerschap bij haar door. Zo legt ze dit contact en ontvangt ze dit soort bevestiging. Ik geloof dat als er daarna onder haar familieleden ooit twijfel bestond over de waarheid van Maria’s verhaal, Elizabeth heel bereid was om het voor haar op te nemen en te zeggen: “God heeft mij laten zien dat dit waar is, net zoals Hij mij op wonderbaarlijke wijze zwanger heeft gemaakt.”

16

Maria’s profetische loflied

Maria reageert met een lied dat gewoonlijk het Magnificat wordt genoemd, omdat dat het eerste woord is in de Latijnse versie van dit lied. Zowel katholieken als protestanten noemen het lied dat zij zingt soms het Magnificat. Het gaat zo:

Mijn ziel maakt de Heere groot, en mijn geest verheugt zich in
God, mijn Zaligmaker, omdat Hij heeft omgezien naar de
nederige staat van Zijn dienares. Want zie, van nu aan zullen alle
geslachten mij zalig spreken,

LUKAS 1:46-48

Ik lees daar vanzelf de King James in, omdat ik de King James heb gelezen. Daar staat het Engelse woord voor ‘dienstmaagd’, terwijl in de New King James het Engelse woord voor ‘dienares’ staat.

De rooms-katholieken hebben er beslist voor gezorgd dat dit is gebeurd, maar de protestanten ook.

De Machtige heeft geweldige dingen voor mij gedaan en Zijn Naam is heilig. Hij is van generatie op generatie barmhartig voor wie ontzag voor Hem hebben. Hij heeft laten zien hoe sterk Hij is. Hij heeft de mensen met hoogmoedige gedachten uiteengejaagd. Hij heeft machthebbers van hun troon gestoten en eenvoudige mensen een hoge plaats gegeven. Hij heeft hongerige mensen overladen met goede dingen en rijke mensen met lege handen weggestuurd. Hij heeft Zijn dienaar Israël geholpen, omdat Hij aan Zijn barmhartigheid dacht, zoals Hij onze voorouders had beloofd, aan Abraham en zijn nageslacht, voor altijd.

LUKAS 1:49-55

Maria bleef ongeveer drie maanden bij haar en keerde terug naar haar huis. Dit lied van Maria is beslist profetisch. Er staat niet dat zij zelf vervuld was met de Geest, maar volgens mij ligt erin besloten dat dit een profetische uitspraak was die zij deed, omdat zij spreekt over dingen die nog niet waren gebeurd. Haar lied lijkt sterk op het lied van Hanna. Iedereen die Samuel heeft gelezen, zal dat zijn opgevallen. In het eerste boek Samuel, hoofdstuk 2, vers 1 tot en met 10, zong Hanna, nadat zij zwanger was geworden terwijl zij lange tijd niet zwanger had kunnen worden, een loflied voor God. Het bevat veel van dezelfde elementen. De overeenkomsten tussen de liederen van Maria en Hanna zijn moeilijk te missen. Eerlijk gezegd heeft geen enkel commentaar ze ooit gemist, en jij waarschijnlijk ook niet als je ze allebei onlangs hebt gelezen.

17

God als Maria's Zaligmaker

Er zijn een paar dingen die we moeten opmerken. In vers 47 noemt Maria God haar Zaligmaker. Protestanten zoals ik, die niet geloven dat Maria zondeloos was, hebben dit vaak gebruikt als bewijs dat zij niet zondeloos was: zij had net als ieder ander een Zaligmaker nodig. Het is echter geen erg sterk argument. Zij was beslist een zondaar, net als ieder ander. Ze was niet zondeloos. Maar dit argument, dat protestanten zo goed uitkomt, is niet werkelijk zo overtuigend als we misschien zouden willen. Het woord “Zaligmaker” wordt namelijk in Israël, in het Oude Testament en elders, op veel verschillende manieren gebruikt. Het betekent maar heel zelden wat wij bedoelen wanneer we over behoud spreken. Gewoonlijk betekent het dat God mensen verlost uit een situatie die verraderlijk, gevaarlijk, ongewenst of onaangenaam was.

Zij kan beslist als vertegenwoordigster van Israël hebben gesproken en hebben bedoeld dat God de Zaligmaker van Israël is. Of ze kan over zichzelf hebben gesproken als iemand die deel had aan het behoud van Israël. God is haar Zaligmaker in betekenissen waarin alle Israëlieten konden zeggen dat God hun Zaligmaker was. Misschien waardeerde zij dat op dit moment meer dan sommige Israëlieten, maar misschien dacht zij bij behoud niet aan wat wij verstaan onder rechtvaardiging door geloof en al die dingen die deel uitmaken van het behoud dat in het Nieuwe Testament wordt geopenbaard. Daarvoor is dit te vroeg. Zelfs Johannes was nog niet geboren, laat staan Jezus of Paulus. Ook Paulus had het behoud nog niet verkondigd zoals wij het grotendeels zijn gaan begrijpen.

Haar verwijzing naar behoud heeft waarschijnlijk betrekking op een soort behoud uit het Oude Testament. God is de Zaligmaker van heel Israël, haar inbegrepen. Dat maakt het moeilijk om vol te houden dat zij hier toegeeft dat zij een zondaar is die behoud van zonde nodig heeft, zoals wij tegenwoordig over behoud spreken. Voor ons is behoud in de eerste plaats van zonde. Voor Israël was behoud uit Egypte, uit Babylon, van hun vijanden en van zulke dingen. Zo sprak bijvoorbeeld David gewoonlijk over behoud. Zo dachten mensen in het Oude Testament er zeker over, en Maria was iemand uit het Oude Testament. Ze leefde pas onder het Nieuwe Testament nadat Jezus gestorven en weer opgestaan was. Ze denkt waarschijnlijk niet in

Paulinische termen, maar veeleer in termen van Israël. Wat ze hier zegt, hoeft dus helemaal niet over haar eigen zondigheid te gaan, hoewel wij als protestanten zouden erkennen dat ze niet zondeloos was.

18

God verhoogt de nederigen

Het grootste deel van haar lied vertelt hoe God het lot van de machtigen en de nederigen heeft omgekeerd. Zij is een van de nederigen. Zij en Jozef waren arm. Ze behoorden tot de eenvoudige volksklasse. We weten dat ze arm waren, omdat we in het volgende hoofdstuk zullen zien dat ze bij de toewijding van Jezus in de tempel twee vogels moesten offeren in plaats van een lam. De wet had een regeling getroffen voor mensen die te arm waren. Ze hoorden een lam te offeren, maar de armen mochten twee vogels offeren. In hoofdstuk 2 lezen we dat Maria en Jozef de twee vogels offerden. Ze vormden dus een arm gezin.

Ze kwam uit een nederige familie. Ze had een mooie afstamming, maar de koningen van Israël behoorden al lang tot het verleden. Hoewel ze van David afstamde, stamden er in haar generatie waarschijnlijk honderden, zo niet duizenden mensen van David af. Zelfs Jozef stamde rechtstreeks af van de koningen van Israël, maar de laatste koning had vijfhonderd jaar eerder geleefd. Mensen uit die lijn waren in de samenleving van Israël in die tijd niet bijzonder bevoorrecht. Het waren arme mensen met een goede afstamming.

Ze was nederig, en ze zegt dat ze de dienstmaagd van de Heere is, maar dat alle geslachten haar zalig zullen noemen. De Heere heeft de nederige genomen en haar verhoogd.

Hij heeft een krachtig werk gedaan door Zijn arm. Hij heeft hen die hoogmoedig zijn in de gedachten van hun hart, uiteengedreven.

LUKAS 1:51

In zekere zin zou ze iets kunnen profeteren wat nog niet waar was, wanneer zij in vers 52 zegt:

Hij heeft machtigen van de troon gestoten en nederigen heeft Hij verhoogd. Hongerigen heeft Hij met goede gaven verzadigd en rijken heeft Hij met lege handen weggezonden.

LUKAS 1:52-53

Dit kan een algemene manier zijn om te zeggen dat God de bevoorrechten is voorbijgegaan en deze voorrechten heeft gegeven aan een nederig persoon zoals zij. Het lijkt op wat Boaz zei toen hij Ruth prees:

Je ging niet op zoek naar jongere of rijke mannen. Je bent een deugdzame vrouw. Je koos voor mij, ook al ben ik niet jong en aantrekkelijk. Je liet betere, meer voor de hand liggende keuzes links liggen en koos iemand die veel minder voor de hand lag.

Dat is wat ze zegt. God is voorbijgegaan aan de rijken, de machtigen, de koningen, de mensen van wie je misschien zou verwachten dat zij de Messias ter wereld zouden brengen. Maar zo was het niet. Hij ging aan hen voorbij en verhief de nederigen, de hongerigen. Honger kan op armoede duiden, of het kan over haar geestelijke honger gaan: dat ze geestelijk hongerig was en dat God naar haar toe kwam en die honger stilde. Het is werkelijk moeilijk te zeggen.

19

De vervulling van Gods belofte aan Abraham

Maar in vers 54 zegt ze wel:

Hij heeft het opgenomen voor Israël, Zijn knecht, door aan Zijn barmhartigheid te denken, zoals Hij gesproken heeft tot onze vaders, tot Abraham en zijn nageslacht, tot in eeuwigheid.

LUKAS 1:54-55

Het kan dus zijn dat al dit spreken over de nederigen verwijst naar het overblijfsel van Israël, waarvan zij een representatief lid was. Ze spreekt niet alleen over zichzelf, maar zegt dat God, door via haar de Messias te zenden, iets groots deed voor heel Israël. Hij zond de Messias:

omdat Hij aan Zijn barmhartigheid dacht, zoals Hij onze voorouders had beloofd, Abraham en zijn nageslacht, voor altijd.

Merk opnieuw op dat Maria en alle getuigen in het Nieuwe Testament ervan getuigen dat de geboorte van Jezus de vervulling was van alle beloften die God aan Abraham had gedaan. Ik zeg dat alleen omdat er in de moderne tijd een andere opvatting populair is: dat God Zijn beloften aan Israël bij de eerste komst van Christus niet heeft vervuld. Ze zijn on vervuld gebleven en zullen vervuld worden wanneer Jezus terugkomt.

Historisch gezien heeft de kerk altijd geleerd dat de eerste komst van Christus de vervulling van alle beloften aan Abraham was. Maar in bepaalde kringen is het wat populairder om iets anders te zeggen, namelijk: 'Nee, Hij heeft dat niet gedaan. Dat zal gebeuren wanneer Jezus terugkomt.' Zij beschouwde geen enkele belofte die God aan de vaders of aan Abraham had gedaan als iets wat in deze gebeurtenissen niet werd vervuld.

20

Maria keert zwanger terug naar huis

We weten niet hoe zij en Elizabeth de volgende drie maanden doorbrachten, maar ze brachten die samen door. Daarna ging ze naar huis. Het is heel goed mogelijk dat ze bij haar terugkeer een brief van Elizabeth bij zich had voor Maria's eigen ouders, haar eigen familie, waarin stond: 'Ik weet dat dit een vreemd verhaal lijkt, maar jullie dochter is zwanger door de Heilige Geest.' Ik weet het niet. We hebben daar geen verslag van. Misschien is het niet gebeurd.

Maar ik geloof wel dat Maria er waarschijnlijk baat bij had dat Elizabeth achter haar stond. Een brief van Elizabeth aan Maria's ouders kan het Maria heel goed gemakkelijker hebben gemaakt om naar haar familie terug te keren als een zwangere

jonge vrouw, bij wie de zwangerschap nu ook zichtbaar begon te worden.

Wat er hierna met Maria gebeurde, lezen we niet meteen, maar pas bij de geboorte. Tussen dit moment en de geboorte verscheen de engel echter aan Jozef, en dat wordt verteld in Mattheüs 1. We kunnen daar niet uitvoerig op ingaan, maar Jozef ontdekte, waarschijnlijk na dit moment, dat Maria zwanger was, en hij worstelde daarmee. Maar er kwam een engel naar hem toe, en daardoor was het ook voor hem in orde. Dat wordt in het verslag van Lukas weggelaten, maar het staat wel in Mattheüs 1.

Vers 57. Nu gaan we terug naar Elizabeth en Johannes de Doper. In de rest van dit hoofdstuk zal de aandacht gericht zijn op Johannes de Doper, niet rechtstreeks op Jezus.

21

De geboorte en naamgeving van Johannes

De tijd van Elizabet werd vervuld dat zij baren zou, en zij baarde een zoon. En haar burenen en familieleden hoorden dat de Heere haar grote barmhartigheid bewezen had, en verheugden zich met haar. En het gebeurde op de achtste dag dat zij kwamen om het kind te besnijden en ze noemden het Zacharias, naar de naam van zijn vader,

LUKAS 1:57-59

Natuurlijk schreef de wet voor dat ieder Joods jongetje op de achtste dag van zijn leven besneden moest worden. Ook Jezus werd besneden.

Blijkbaar gaven ze hun kind een naam op het moment van de besnijdenis. Toen het tijd was om hem te besnijden, ging men ervan uit: „Hij zal de familienaam voortzetten. Zijn vader heet Zacharias. Dat is een waardige naam. Laten we dit kind die naam geven.”

maar zijn moeder antwoordde en zei: Nee, maar hij zal Johannes heten! En ze zeiden tegen haar: Er is niemand in uw familie die die naam draagt, en zij gebaarden naar zijn vader hoe hij wilde dat het genoemd zou worden.

LUKAS 1:60-62

Dat ze gebaren maakten naar Zacharias, wijst erop dat hij óf niet kon horen, óf dat ze gewoon vergeten waren dat hij dat wel kon. Wanneer iemand één beperking heeft, neem je soms aan dat hij er meer heeft. Als iemand niet kan praten, vergeet je soms misschien dat hij wel kan horen, ook al weet je dat. „Laten we gebaren maken. Laten we het opschrijven. Ik was vergeten dat hij kan horen.” Er wordt ons niet verteld dat Zacharias niet kon horen, alleen dat hij niet kon praten. Maar deze mensen gedragen zich alsof hij niet kon horen.

Ik heb in dit verband soms het verhaal verteld van een vriend van mij. Toen ik daar was, hadden we in de gemeente, Calvary Chapel Santa Cruz, een oudste die vanaf zijn nek verlamd was. Hij zat uiteraard in een rolstoel en werd door zijn vrouw rondgereden in de gemeente, tijdens de onderlinge gemeenschap enzovoort. Zij vertelden me dat Charlie soms in zijn rolstoel zat, met zijn vrouw Amy achter hem, en dat mensen dan naar Amy toe kwamen en zeiden: „Denk je dat Charlie koffie zou willen?” Dan zei zij: „Hij zit daar. Waarom vraag je het niet aan hem?” Het is alsof hij niet normaal kan zijn omdat hij een beperking heeft. Je kunt niet van hem verwachten dat hij hoort en praat en de dingen doet die normale mensen doen. Hij heeft deze beperking; hij is verlamd.

Het is een soort irrationele manier waarop wij zijn. We voelen ons ongemakkelijk bij mensen die op de een of andere manier niet functioneren zoals normale mensen dat doen. En we behandelen hen bijna alsof ze in geen enkel opzicht kunnen functioneren. Dat zien we hier. Ik denk dat het de menselijke natuur is, tenzij Zacharias werkelijk

doof was en dat ons niet verteld is. Maar omdat het ons niet verteld is, denk ik niet dat we dat kunnen aannemen. Ik denk dat dit gewoon mensen zijn die doen wat mensen doen. „Hij heeft al maanden niet gepraat. Laten we met gebaren proberen te achterhalen: wil je dat hij net als jij Zacharias wordt genoemd?”

En nadat hij om een schrijftafeltje gevraagd had, schreef hij de woorden: Johannes is zijn naam. En zij verwonderden zich allen. En onmiddellijk werd zijn mond geopend en zijn tong losgemaakt; en hij sprak en loofde God. En er kwam vrees over allen die rondom hen woonden, en in heel het bergland van Judea werd veel over al deze dingen gesproken. En allen die het hoorden, namen het ter harte en zeiden: Wat zal er toch van dit kind worden? En de hand van de Heere was met hem.

LUKAS 1:63-66

gedeeltelijk omdat zijn naam Johannes was, wat geen familienaam was, maar ook omdat:

Meteen kon hij zijn mond weer openen en vrijuit spreken, en hij loofde God. Iedereen die in de buurt woonde, werd bang, en in het hele bergland van Judea werd over dit alles gepraat. Iedereen die het hoorde, bleef erover nadenken en vroeg zich af: Wat zal er van dit kind terechtkomen? En de Heer was met hem.

22

Johannes en Jezus als oud en nieuw verbond

Ik wil op dit punt misschien iets zeggen, want we staan op het punt de bespreking van Elizabeth achter ons te laten, hoewel haar man gedurende de rest van dit hoofdstuk een profetie zal uitspreken. Zoals we weten, was Elizabeth een oude, onvruchtbare vrouw. Maria was een jonge, ongerepte maagd. Johannes de Doper kwam voort uit een oude vrouw; Jezus kwam voort uit een jonge, ongerepte maagd. Is er een reden

waarom God ervoor koos om het zo te doen? Misschien wel. De Bijbel vertelt het ons niet, maar Johannes de Doper was de laatste stem van het oude verbond, en Jezus bracht natuurlijk het nieuwe verbond. Hij is de bewerker van het nieuwe verbond.

Jezus Zelf maakte bepaalde tegenstellingen tussen Zichzelf en Johannes de Doper. Hij zei:

Want Johannes is gekomen, hij at niet en hij dronk niet, en ze zeggen: Hij heeft een demon. De Zoon des mensen is gekomen, Die wel at en dronk, en ze zeggen: Ziedaar, een vraatzuchtig mens en een drinker, een vriend van tollenaars en zondaars. Maar de Wijsheid is gerechtvaardigd door Haar kinderen.

MATTHEÛS 11:18-19

Hij leidde een sober leven. Maar:

de Mensenzoon kwam en at en dronk.

De manier waarop Jezus leefde, verschilde van die van Johannes. Jezus vierde feest. Jezus bevond Zich als het ware op een bruiloftsfeest. Zijn discipelen konden niet vasten omdat ze bij de bruidegom waren. Zijn hele bediening leek in zekere zin op een feest, terwijl het leven van Johannes de Doper in het teken van vasten stond. Johannes de Doper leefde sober. Hij at sprinkhanen en honing en woonde in de woestijn. Daarmee vertegenwoordigde hij, denk ik, het oude verbond. Hij is de ideale oudtestamentische mens. Jezus is de ideale nieuwtestamentische mens.

Uit een oude, onvruchtbare vrouw komt de hoogste vertegenwoordiger van de oudtestamentische mens voort. De nieuwtestamentische mens komt voort uit een nieuwe vrouw: fris, jong, onbedorven, onbezoedeld. Deze twee vrouwen, Elizabeth en Maria, kunnen worden gezien als passende vertegenwoordigers van het verschil tussen het Oude Testament en het Nieuwe. Het Oude Testament, de oude wet, was oud. Het bracht geen vrucht meer voort. Het was onvruchtbaar. En dus komt Johannes de Doper, de hoogste vertegenwoordiger van het Oude Testament, voort uit een vrouw op wie precies die beschrijving van toepassing is.

Jezus brengt iets nieuws en fris, nieuwe wijn die in nieuwe vaten moet worden gedaan, enzovoort. Hij komt voort uit iets fris, iets nieuws: een jonge vrouw. Het is mogelijk dat de hoge leeftijd van Elizabeth en de jeugd van Maria een doelbewuste goddelijke keuze zijn om de toestand van de twee verbonden tegenover elkaar te stellen. Het oude verbond was oud en bracht geen vrucht meer voort. Het was onvruchtbaar. We hebben niets in de Bijbel wat ons vertelt dat deze vrouwen daarvoor staan, maar in Galaten 4 hebben we wel iets wat er een beetje op lijkt. Daar spreekt Paulus over de twee vrouwen van Abraham, Sara en Hagar. Een van hen was onvruchtbaar; de andere niet. Hoewel de vergelijking tussen Elizabeth en Maria niet erg lijkt op de vergelijking tussen Hagar en Sara, ziet Paulus Hagar en Sara niettemin ieder op hun eigen manier als vertegenwoordigers van twee verbonden. Hagar is een slavin en brengt kinderen voort in slavernij, zoals het oude verbond dat doet. Sara is een vrije vrouw en brengt vrije kinderen voort, zoals het nieuwe verbond dat doet. Zo redeneert Paulus in Galaten 4. Het is een andere vergelijking, maar één ding heeft die gemeen met wat ik zeg: Paulus ziet twee vrouwen en hun kinderen als vertegenwoordigers van de twee verbonden, in dat geval Sara en Hagar. Of hij het ook zo zou hebben gezien wanneer hij naar Elizabeth en Maria keek, weet ik niet. Maar ik dacht dat het mogelijk zo gezien kon worden. Vers 67:

23

Zacharias profeteert over de komende Messias

En Zacharias, zijn vader, werd vervuld met de Heilige Geest en profeteerde:

LUKAS 1:67

Je zou verwachten dat dit bij de geboorte van Jezus werd uitgesproken. Johannes de Doper kwam niet uit het huis van David. Jezus wel. Maar dit is de geboorte van Johannes, niet die van Jezus. Jezus zou pas zes maanden later komen. Maar de komst van Johannes was natuurlijk de voorbode van de komst van Jezus. Los van Jezus had Johannes vrijwel geen betekenis. Hij zei zelf:

Hij moet meer worden, maar ik minder.

JOHANNES 3:30

Johannes was een beroemde oudtestamentische profeet. Hij was internationaal bekend. Toen Paulus door het gebied rond de Middellandse Zee reisde, kon hij zonder enige uitleg naar Johannes verwijzen. In alle synagogen wisten alle Joden wie Johannes was. Hij was een fenomeen. Maar vergeleken met Jezus was hij niets. Zijn hele betekenis lag hierin, dat zijn geboorte betekende dat Jezus eraan kwam. Hij leefde in de schaduw van Jezus. Dat was tenminste de bedoeling. In de ogen van God deed hij dat. Hij was een groot man. Maar de betekenis van zijn geboorte is in werkelijkheid de betekenis van de komst van Jezus. En daarom profeteerde zijn vader bij de geboorte van zijn eigen zoon niet over de betekenis van zijn zoon, maar over de betekenis van Jezus: dat God behoud heeft doen opkomen in het huis van Zijn dienaar David. Dat geldt voor Maria en Jozef, niet voor Zacharias en Elizabeth. Zij komen niet uit het huis van David.

zoals Hij gesproken had bij monde van Zijn heilige profeten, die er door de eeuwen heen geweest zijn, namelijk verlossing van onze vijanden en bevrijding uit de hand van allen die ons haten, om barmhartigheid te bewijzen aan onze vadersen en te denken aan Zijn heilig verbond, de eed die Hij aan Abraham, onze vader, gezworen heeft om ons te geven, dat wij, verlost uit de hand van onze vijanden, Hem zouden dienen zonder vrees, in heiligheid en gerechtigheid voor Hem alle dagen van ons leven.

LUKAS 1:70-75

24

Verlossing van zonde en geestelijke vijanden

Dit deel van de profetie is interessant, want hij was duidelijk vervuld met de Heilige Geest en profeteerde, dus hij had het niet mis. Toch profeteerde hij dat de geboorte van Jezus tot gevolg zou hebben dat Israël verlost werd uit de hand van al zijn vijanden. Hun politieke vijanden waren de Romeinen. Israël stond onder Romeinse bezetting, en daar kwam geen verandering in. Sterker nog, daar kwam pas verandering in nadat de Romeinen hen vernietigd hadden. Het volk Israël werd zeventig jaar later vernietigd. Jezus verlost hen in geen enkele politieke zin van de Romeinen. Als Zacharias het dus op die manier bedoelde, had hij het mis. Maar omdat hij profeteerde, moet hij gelijk hebben, en moet het geestelijk bedoeld zijn. De Bijbel leert beslist dat Jezus ons heeft verlost van onze werkelijke vijanden, onze zonden. Dat is wat de engel Gabriël tegen Jozef zei:

en zij zal een Zoon baren, en u zult Hem de naam Jezus geven, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.

MATTHEÛS 1:21

Onze werkelijke vijanden bevinden zich niet buiten ons. Onze werkelijke vijand is onze eigen zonde. Hij kwam inderdaad om ons uit de hand van onze vijanden te verlossen, en daar zouden demonische machten ook onder vallen. Het volk Israël was in hoge mate overspoeld door demonische machten. Een van de voornaamste problemen waarmee Jezus tijdens Zijn bediening te maken kreeg, was dat mensen in Israël door demonen bezeten waren. Maar Hij verlost hen uit de hand van die vijanden. Hij dreef de demonen uit. Jezus verlost Zijn volk dus wel degelijk van vijanden, maar niet van de politieke vijanden waarvan zij hoopten verlost te worden. Zij hoopten dat Hij de Romeinen zou verdrijven. Maar Hij had een belangrijkere missie dan dat: hen redden van hun werkelijke vijanden, niet van hun politieke onderdrukkers, maar van hun geestelijke vijanden. En dat heeft deze Christus dus gedaan. Hij heeft ons uit de hand van onze vijanden verlost. We hebben werkelijk de overwinning op de zonde. We hebben werkelijk de overwinning op demonen. Dat

is tenminste de bedoeling. Ik besef dat sommige christenen misschien beneden hun voorrechten leven. Maar dit is beslist wat Jezus kwam verschaffen en wat Hij heeft gedaan.

25

Johannes bereidt de weg van de Heere

Merk in dit gedeelte ook op dat Zacharias steeds verwijst naar de beloften die God aan de vaders heeft gedaan, en naar de belofte die Hij aan Abraham heeft gedaan. God heeft die nu vervuld, precies zoals Maria had gezegd. De geboorten van Jezus en Johannes de Doper kondigden het begin van die vervulling aan. Die lag toen niet tweeduizend jaar in de toekomst. Ze was nabij. Daarna spreekt hij tot het kind, net zoals Jesaja tot zijn kind spreekt. In Jesaja hoofdstuk 8 heeft hij een kind dat Maher-Shalal-Hash-Baz heet. Jesaja spreekt zijn kind werkelijk rechtstreeks aan en geeft een profetie over de nederlaag van Assyrië, enzovoort. Hij spreekt zijn zoon aan als Immanuel. Hier spreekt Zacharias tot zijn kind, Johannes, en zegt:

En jij, kind, zult een profeet van de Allerhoogste genoemd worden, want je zult voor het aangezicht van de Heere uit gaan om Zijn wegen gereed te maken,

LUKAS 1:76

Opnieuw gaat het dus om een profeet van God; 'de Allerhoogste' is een omschrijving voor God.

en om Zijn volk kennis van de zaligheid te geven in de vergeving van hun zonden,

LUKAS 1:77

Nu staat hier iets interessants. De meeste Joden die uitzagen naar het behoud van Israël, zouden dat niet hebben omschreven als de vergeving van hun zonden. Ze zouden het eerder hebben omschreven als behoud van de Romeinen, of als behoud van hun onderdrukkers in het algemeen. Maar Zacharias, onder inspiratie, beseft wie de

echte vijanden zijn. Onze zonden zijn onze vijanden. De Messias zal behoud brengen in de zin van vergeving van zonden. Je zou, denk ik, kunnen betogen dat als Zacharias onder inspiratie behoud zo opvatte, Maria dat misschien ook deed toen ze naar God verwees als haar Zaligmaker. Redding van zonden kan in haar gedachten zijn geweest, als het in die van Zacharias was. En bij Zacharias was dat beslist het geval. De vraag blijft dus enigszins open. Sprak Maria over behoud van zonde, of over behoud van de dingen waarvan Israël gewoonlijk verlost wilde worden? Maar hier hebben we een verlichte profeet die beseft dat werkelijk behoud de vergeving van zonden zal zijn.

26

De Messias als dageraad en bron van vrede

door de innige gevoelens van barmhartigheid van onze God,
waarmee de Opgang uit de hoogte naar ons omgezien heeft,

LUKAS 1:78

Dat betekent het aanbreken van een dag.

De komst van Christus in de wereld, die door de geboorte van Johannes de Doper werd aangekondigd, is dus het aanbreken van een nieuwe dag. Zo zei Jesaja:

Sta op, word verlicht, want uw licht komt en de heerlijkheid van
de HEERE gaat over u op.

JESAJA 60:1

En daar staat dat de heidenen naar het licht van de opgaande dageraad zouden komen. Dit is Jesaja 60. Zelfs Maleachi hoofdstuk 4 zei:

Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid
opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn; en u zult naar
buiten gaan en dartelen als kalveren uit de stal.

MALEACHI 4:2

In het Engels staat hier ‘Sun’, gespeld als S-U-N, dus ‘zon’. Deze dag van de Messias zou volgens Maleachi en Jesaja aanbreken. En Zacharias zegt dat dit die dag is. De Dageraad, het aanbreken van de dag uit de hoogte, heeft plaatsgevonden. Dit is de dag die de HEERE gemaakt heeft; laten wij op deze dag ons verheugen en verblijd zijn.

om te verschijnen aan hen die gezeten zijn in duisternis en schaduw van de dood, en om onze voeten te richten op de weg van de vrede.

LUKAS 1:79

Hij ziet de geboorte van Johannes als het begin van al deze beloften uit het Oude Testament, dat God vrede, behoud en leiding aan Zijn volk zal geven. Maar het is geestelijke vrede, geen politieke vrede. Israël zal in de jaren hierna veel oorlog meemaken, tot en met de oorlog die hen als natie vernietigt. Maar christenen zullen vrede hebben. Jezus geeft Zijn volk vrede. Deze beloften worden daarom vervuld aan het overblijfsel van Israël, niet aan de natie Israël. De natie Israël ontving geen vrede nadat Jezus was gekomen. Jezus zei zelfs tegen Zijn discipelen:

Denk niet dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard.

MATTHEÛS 10:34

Maar Hij geeft Zijn volk wel vrede. Het kind Johannes groeide dus op en werd sterk van geest. Dat betekent waarschijnlijk dat hij vanaf zijn jeugd sterk op geestelijke zaken gericht was. En hij verbleef in de woestijnen tot de dag waarop hij aan Israël verscheen. We zullen pas in hoofdstuk 3 weer over Johannes lezen, wanneer hij zich in zijn openbare bediening inderdaad aan Israël vertoont. Intussen zal hoofdstuk 2 volledig gericht zijn op de geboorte van Jezus en de gebeurtenissen die onmiddellijk daarna plaatsvinden.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Lukas 1:26-32
- Lukas 1:33-34
- Lukas 1:35-38
- Mattheüs 1:21
- Lukas 1:31
- Lukas 1:32
- Handelingen 2:30
- Handelingen 2:32
- Handelingen 2:33
- Handelingen 2:36
- Handelingen 13:30-33
- Handelingen 13:34
- Lukas 1:33
- Jesaja 9:5-6
- Jesaja 9:6
- Jesaja 9:5
- Lukas 1:34
- Lukas 1:35
- Psalmen 2:7
- Johannes 1:14
- Johannes 14:28
- 1 Timotheüs 3:16
- Lukas 1:36
- Lukas 1:38
- Lukas 1:39
- Lukas 1:40-45
- Lukas 1:46-48
- Lukas 1:49-55
- Lukas 1:51
- Lukas 1:52-53
- Lukas 1:54-55
- Lukas 1:57-59
- Lukas 1:60-62
- Lukas 1:63-66

- Mattheüs 11:18-19
- Lukas 1:67
- Johannes 3:30
- Lukas 1:70-75
- Lukas 1:76
- Lukas 1:77
- Lukas 1:78
- Jesaja 60:1
- Maleachi 4:2
- Lukas 1:79
- Mattheüs 10:34

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.